

GRAFİK ÖRGÜTLEYİCİLERİNİN SEKİZ TÜRÜ İLE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİ: AKADEMİK BAŞARI VE BAŞARI YÖNELİMLERİNE ETKİSİ

Özlem BEKTAŞ ÖZTAŞKIN

Yrd. Doç. Dr., Erzincan Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih bölümü, ozlemteba@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışmada, Gallavan ve Kottler tarafından sunulan grafik örgütleyicilerinin sekiz türünün kullanımının Sosyal Bilgiler dersinde akademik başarı ve başarı yönelimlerine etkisi araştırılmıştır. Araştırmaya 2012-2013 eğitim-öğretim yılı Güz döneminde Erzincan il merkezinde yer alan Salih Erkan İlkokulu altıncı sınıf öğrencileri katılmıştır. Araştırma, deneysel araştırma modellerinden biri olan öntest-sontest kontrol gruplu deneme modeline göre desenlenmiştir. Deney grubu öğrencilerinde işlenen ünite boyunca grafik örgütleyicilerin sekiz türüne yönelik uyarlanan etkinliklerle öğretim yapılmış, kontrol grubunda ise grafik örgütleyiciler kullanılmamıştır. Deneysel işlem altı hafta sürmüştür. Araştırmacı tarafından dersin konularına paralel olarak ve ders içeriğine özgün hazırlanan grafik örgütleyiciler deney grubuna sunulmuştur. Akademik başarı düzeyleri açısından sontest puanlarına göre deney grubunun, kontrol grubuna göre daha başarılı olduğu tespit edilmiştir. “Başarı Yönelimleri” açısından değerlendirildiğinde ise boyutlara göre, deney grubundaki öğrencilerin Öğrenme Yönelimi (ÖY), Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY) öntest-sontest puanları arasında anlamlı düzeyde bir farklılık bulunduğu, Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY) öntest-sontest puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak, Sosyal Bilgiler derslerinde grafik örgütleyicilerinin sekiz türünün kullanımının öğrenenlerin akademik başarılarının artmasında etkili olduğu, başarı yönelimlerinin artmasında ise “öğrenme yönelimi” ve “performans-yaklaşma yönelimi” üzerinde olumlu yönde etkisi olduğu, ancak “performans-kaçınma yönelimi” üzerinde ise etkisi olmadığı belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Başarı yönelimleri, grafik örgütleyiciler, sosyal bilgiler.

SOCIAL STUDIES EDUCATION WITH EIGHT TYPES OF GRAPHIC ORGANIZERS: EFFECT TO ACADEMIC SUCCESS AND ACHIEVEMENT GOAL ORIENTATIONS

ABSTRACT

In this study, the effect of the use of eight types of graphic organizers suggested by Gallavan and Kottler on academic success and achievement goal orientations in social studies lessons. In the academic year 2012-2013, the sixth grade students from Salih Erkan Primary School which is in the center of Erzincan has attended this study. The research is designed according to pre-test/post-test control group test design which is one of the experimental design. The education during the unit is made with the activities adapted through eight types of graphic organizers for experimental group but for the control group traditional methods are used. Experimental method has continued for six weeks. Graphic organizers prepared as parallel to the subjects of lesson and original to the content of lesson by researcher are presented to experimental group. It is determined that according to post-test points in means of academical achievement levels, experimental group is more successful than control group. When it is evaluated dimensionally, it is found that there is significant difference between the learning goal orientation (LGO), performance-approach goal orientation (PPGO) pre-test/post-test points of the students in experimental group; however there is no significant difference between performance-avoidance goal orientation (PVGGO) pre-test/post-test points of the students. Consequently, it is determined that using eight kinds of graphic organizers in social studies lesson is effective on increasing the

academic success of the students, it has a positive effect on learning goal orientation (LGO) and performance-approach goal orientation (PPGO), but it has no effect on performance-avoidance goal orientation (PVGO).

Key Words: Achievement goal orientations, graphic organizer, social studies.

GİRİŞ

Etkili ve güçlü bir Sosyal Bilgiler ya da daha profesyonel bir Sosyal Bilgiler öğretimi anlayışı günümüz Sosyal Bilgiler literatürünün esas aldığı temel konulardan birisidir. Sosyal Bilgilerin yakın ve uzak çevre, geçmiş, bugün ve gelecek temelli içeriği, coğrafya, tarih ve vatandaşlık gibi disiplinlerle ilişkili bir biçimde, çocuğun toplumsal karakterinin gelişmesinde önemli bir rol oynamaktadır (Oruç ve Erdem, 2010). Bu çerçevede önemle üzerinde durulan sorun; “Sosyal Bilgilerin öğretiminde kalıcı ve anlamlı bir öğrenmenin nasıl gerçekleştirileceğidir” (Çalışkan ve Turan, 2008).

Ausubel tarafından ileri sürülen “Anlamlı Öğrenme Teorisi”ne göre, öğrenme; bilginin birey tarafından yapılandırılması ve anlamlandırılması ile gerçekleşeceği fikrine, öğretilecek konuyla ilgili ön bilgilerin kazandırılması ön koşuluna, insan zihnindeki yeni bilgileri kendi alanı içinde tutarlı bir biçimde yerleştiren organize edici ilke ve kavramların öğretilmesi esasına dayanır. Ausubel’in teorisinin “sergileyici öğretim” modelinin ilk basamağında ise ön örgütleyiciler yer almaktadır (Nakiboğlu, Kaşmer, Gültekin ve Dönmez, 2010).

Ön örgütleyiciler bir sonraki materyalin öğrenilmesine basamak teşkil etmektedir. Bu süreçte materyalin bölünmez başlıklar ya da birbirine oldukça yakın fikirler dizisini kapsaması ve öğrenenin mevcut bilgi yapısı bilinci ile geliştirilmesi ve materyalin anlaşılır olması gerekmektedir (Mohammadi, Moenikia ve Zahed-Babelan, 2010). Ön örgütleyicilerin uygulanmasında yeni öğrenme materyalinin anlamlı hale gelmesi ve mevcut bilişsel yapılar dâhil edilebilmesi; öğretmenlerin öğrenenleri geliştirici ders içeriğini seçmesi, düzenlemesi, sunması ve dönüştürmesi ile mümkün olabilmektedir. Farklı türden ön örgütleyicilerin sunulması da öğrenilecek olanın algılanmasını kolaylaştırmaktadır (Lin ve Chen, 2006). Ön örgütleyiciler için bu kapsamda; resimler, sözlü açıklamalar, anahtar kelimeler, ön sorgulama teknikleri ve kültürel bilgi birikim kaynakları teşkil etmektedir (Mohammadi vd., 2010).

Ön örgütleyiciler bazı kaynaklara göre “sergileyici, öyküleyici, gözden geçirme ve grafik örgütleyici” olarak sınıflandırılmaktadır (Nakiboğlu, Kaşmer, Gültekin ve Dönmez, 2010). Grafik örgütleyiciler ilk olarak Ausubel tarafından “yapılandırıcı gözden geçirme” adı ile ortaya çıkmış, zaman içinde “ileri örgütleyiciler” olarak adlandırılmış, günümüzde ise grafik örgütleyiciler adı ile kullanılmaktadır (Dönmez, Yazıcı ve Sabancı, 2007: 440).

Grafik örgütleyiciler; gerçekler, kavramlar ve fikirler arasındaki ilişkileri gösteren yazılı ya da sözlü ifadelerin çizimleri olarak betimlenir ve öğrenenlere var olan bilgi verileri ile konu bilgisi arasında bağ kurmaları için anlamlı bir yapı sağlar. Etkili öğrenmelerin başarısı sağlıklı eğitsel şartların sağlanması ve öğretmen gösterimi ile ilişkilidir (Mede, 2010). Nitekim metindeki kavramlar arası ilişkileri gösteren grafiksel bir tasvirde metnin

içeriğini, yapısını ve temel kavramsal ilişkileri açıklayan çizgiler, oklar (Kools, Wiel, Ruiters, Crüts ve Kok, 2006; Kim, Vaughn, Wanzek ve Wei, 2004) ve bilinen/bilinmeyen benzerliklerle eski bilginin yeniden ifade edilişi, yeni bilginin soyut hatları arasında bağ kurma köprü görevi görmek suretiyle öğrenimi kolaylaştırmaktadır (Mohammadi vd., 2010). Grafik örgütleyicilerle verilen bilgi diğer deyişle metinde anlamsal bir ağ ya da ana fikrin bir özeti şeklindedir. Anlamsal ağlar metinlerin söylem yapısını aydınlatırken içeriğin iskelet kısımlarını göstererek bir bakıma röntgen çekmektedir. Örgütleyicide her bir hücredeki bilgi miktarı kelimeler, deyişler ve kurallarla sınırlandırılırken her bir grafik örgütleyiciye ait hücre sayısının 10'u aşmamasına dikkat edilmelidir (Sarabi, 2012).

Örgütleyicilerin kullanılması aynı zamanda beynin her iki yarımküresinin de aktif iş görmesini sağlamaktadır (Paliç ve Akdeniz, 2012). Bir grafik örgütleyici bilginin etkili bir görsel resmini ortaya koyarken aynı zamanda zekânın, yöntem ve ilişkileri "görebilmesine" olanak tanımaktadır (Iranmehr, Davari ve Erfani, 2011). Örneğin metinde öncelikli kavramlar metnin makro yapısı içine konulurken, grafik örgütleyiciler çoğunlukla metinde bulunan makro seviye kavramlar arası ilişkileri netleştirmeyi amaçlar (Kools vd., 2006). Bu şekilde, öğrencilerin bir metindeki anahtar bilgiyi, bilgilerin düzenlenişini, bilgiler arasındaki ilişkileri görmeleri mümkün olabilmektedir (Grabe ve Stoller, 2001; akt. Çakıcı ve Altunay, 2006: 17).

Grafik örgütleyiciler kapsamında genel olarak anlam, hikâye ve kavram haritaları, venn diyagramı, ağlar, grafikler, çizelgeler ve çerçeveler kullanılır (Kim vd., 2004; Mede, 2010; Iranmehr vd., 2011; Waring, 2010). Ayrıca örgütleyiciler, balık kılıçığı diyagramı, sebep-sonuç diyagramı, daire grafiği, anlam özellik analizi, küme, sürekli ölçek, karşılaştırma ve karşıtlık matrisi (Sarabi, 2012), hiyerarşik ağaç diyagramları gibi çeşitli şekiller alabilmektedir (Kools vd., 2006).

Wills'e (2013) göre grafik örgütleyici kullanımının genel olarak üç yararı söz konusudur;

- a) İçeriği anlama ve öğrenmeyi kolaylaştırma
- b) Materyali öğrenmek için gerekli anlamsal bilgi işleme yeteneğini kullanma
- c) Öğrenenlerin daha stratejik öğrenenler haline gelmesi

Dönmez ve Yazıcı'ya (2006) göre ise örgütleyiciler;

- Öğrencilere, konu işlenmeden önce, içerikle ilgili teknik kelimelerin mantıksal bağlantılarını gösterme
- Kelimelerin birbirleri ile olan ilişkilerini göstererek bir fikir çatısı oluşturma
- Öğretim amaçlarının şekillenmesinde öğretmenlere yardımcı olma
- Öğrenilen materyalin gözden geçirilmesini sağlama
- Önemli bilgilerin öğrenilmesi için bir ipucu işlevi görme
- Yeni bilgi ile eski bilginin eşleştirilmesine yardımcı olma gibi yararları söz konusudur.

Gallavan ve Kottler (2007) tarafından Sosyal Bilgiler öğretmenlerine kaynak teşkil edecek sekiz tür grafik örgütleyici belirlenmiş ve şu şekilde açıklanmıştır (Örnekler "tarih" ile ilgili olan örneklerden seçilmiştir);

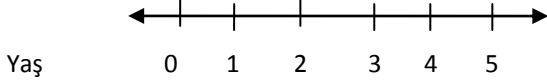
1-Varsayım ve tahmin: Ön bilgi ve düşüncelerin kontrolü, yeni bir konunun ya da başlığın tanıtımı, içerikteki önemli noktaların fark ettirilmesi, motivasyon artırılması, mekândan belgeye, bugün ve gelecek bağlantılarında öğrenimin kişiselleştirilmesi ve geliştirilmesine yardımcı olmaktadır.

Örnek 1:

Bilmek	Merak etmek	Öğrenilen	Nasıl öğrenildi?	Yapılacak

2-Konumlandırma ve şekillendirme: Belirli bir düzen ya da kronoloji içerisinde bir fikrin diğer fikirle nasıl ilişkili hale geldiğinin, farklı uygulama ve bağlamlarda modelin nasıl oluştuğunun anlaşılmasını sağlar. Öğrenenler zaman çizelgesi ya da zinciri gibi bir grafikte resimler çizerek ya da kelimeleri kaydederek sebep ve etkiyi görselleştirebilirler.

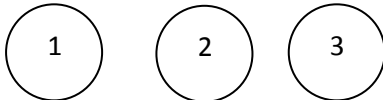
Örnek 2:

Hayat hikâyeleri anlatmak için başlıklar, fotoğraflar ya da resimler ekleyiniz.

3-Grup ve örgütleme: Öğrenenlerin bir fikrin geniş bir kavram ya da amaçla nasıl ilişki kurduğunu anlamalarına, kategorize edilebilme ya da sınıflandırabilmelerine yardımcı olur.

Örnek 3:

Dairelerdeki zaman dilimlerinde ABD’de gerçekleşmiş iki önemli olay yazınız. (1) büyük ebeveynlerin çocukken (2) ebeveynlerin çocukken (3) şuan kendi çocukluğun süresince

4-Karşılaştırma ve benzetme: Örneklerin bir diğerinden nasıl farklı ya da benzer olduğunu aydınlatmak için seçilmiş konu ve başlıkları sunan şekilleri ifade eder.

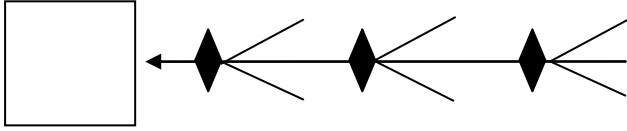
Örnek 4:

--	--	--

Her kutuda dünya çapında insanlar tarafından kutlanan önemli etkinliği betimleyiniz. Her kutunun en üstüne ve altına etkinliklerin kutlandığı iki eşsiz yöntemi listeleyiniz.

5-Bağlantı ve sebep: Öğrenenlere tümdengelim ve tümevarım düşünce modellerini göstermek için bilgiyi belirli bir sıraya ya da seriye yerleştirmelerini sağlar. Büyük fikirleri ya da önemli kavramları geliştirir ya da destekler, sebeplerin ve bir çıkarım için ilgili gerekçelerin temelini oluşturma adına kanıtlar sağlar. Öğrenci ve öğretmenler daha fazla detayı ortaya çıkarmak ve daha fazla bağlantı kurmak için bu örgütleyicileri kullanabilir.

Örnek 5:

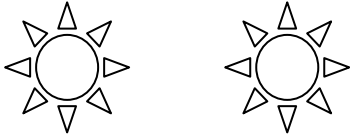

Kılıçığın her sapı üzerinde Vietnam savaşı ile alakalı toplumsal bir durum yazınız.

6-Tanımlama ve hayal etme: Öğrencilerin daha büyük fikir ve uygulamaların parçaları ile ilgili düşünceleri isimlendirmeleri, tanımlamaları, beyin fırtınası yapmaları ve genişletmelerine imkân tanıyan motive edici ve yaratıcı düşünceye ilham kaynağı oluşturan ideal araçlardır.

Örnek 6:

Hayatınızda gerçekleşmiş önemli olaylarla bir güneşi etiketleyiniz. Diğer güneşi de hayal ve amaçlarınızla etiketleyiniz.

7-Tahmin ve değerlendirme: Bu örgütleyiciler hem içerik hem de süreçle alakalı farklı bakış açılarını ya da fikirleri başkalaştırmak ve açıklamak için kullanılır. Analiz çizelgeleri bu örgütleyicilerin bir örneğidir.

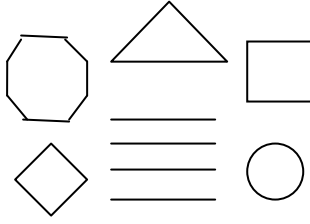
Örnek 7:

Her kolonda, Birleşik Devletler'e göçmüş olan 3 grup insanı ve onların karşılaştıklarını hayal ettiğin yegâne deneyimlerin bazılarını listeleyiniz.

8-Birleştirme ve yaratma: Yapılandırılmış grafik örgütleyicilerin her bölümü özel bir amaç için bir kavram, yapı ya da işlevi sağlarken örgütleyicinin bu kategorisi öğretmen ve öğrencilere bireyselleştirilmiş yaklaşımlar doğrultusunda fikirlerini ifade etme özgürlüğü verir.

Örnek 8:

Her bir şekilde, mevcut dünya liderinin ismini, ülke ismini ve kendisinin sağlık konusundaki durumunu yazınız. Ortadaki satırlara ortak noktalarını listeleyiniz.

Bir kişinin yapacağı işe ilişkin amaç belirlemesi, “bir işi nasıl daha iyi yapabileceği” hususunda, bireyin dikkatini ve eylemini amaçlarına doğru yönelterek, görevi başarıma gayreti içinde, uygun plan ve stratejileri seçip uygulamasını sağlayacak güdülenmeyi, dolayısıyla öğrenmeyi artırmaktadır (Ergül, 2006). Bu kapsamda öğrencilerin performansları hakkındaki düşünceleri ve performanslarını sergilemek için göstermiş olduğu davranışlar başarı yönelimleri teorisini ortaya çıkarmıştır. Teori bireylerin kendi performans ve görevlerini nasıl düşündüklerini sorgular. Başarıya yönelik inançlarını ve performanslarını değerlendirmede kullandıkları ölçüt ve standartları, kişinin olayları ve kendi yeterliğini nasıl yorumladığını ve ne şekilde tepkide bulunduğunu açıklar (Odacı, Çelik ve Çikrikci, 2013; İzci ve Koç, 2012). Diğer deyişle başarı yönelimi, öğrenenlerin amaçlara ulaşma arzusundan kaynaklanan zihinsel süreçler ve aktiviteleridir (Küçüköğlü, Kaya ve Turan, 2010).

Araştırmalarda genellikle iki farklı başarı yönelimi tanımlanmaktadır. Bunlar; (a) yeteneği geliştirme yönelimi, görev-ilişli yönelim veya hâkim olma yönelimi, (b) yeteneği kanıtlama veya yeteneksiz görünmekten kaçınma yönelimi, performans yönelimi, ego-ilişli yönelim veya yetenek yönelimidir (Palancı vd., 2010).

Öğrenme odaklı amaç yönelimi; yetenek ve görevle ilgili becerilerin geliştirilmesine, performans amaç yönelimi ise başkalarını referans alarak yeteneğini gösterme üzerine odaklanmıştır (Parlak-Yılmaz, 2005). Öğrenme odaklı amaç yöneliminde birey içsel olarak güdülenen, araştıran, zorluklarla yüzleşen ve zorluklara karşı sabır gösteren bir yapı sergilerken performans amaç yönelimli bireylerde ise daha düşük bir içsel güdülenme, meydan okumaktan kaçınma, başarısızlığa rağmen en az sabır gösterme şeklinde bir yapı görülmektedir (Jagacinski ve Duda, 2001). Öğrenme yönelimli öğrenciler için okulda mümkün olduğunca fazla bilgi öğrenme, iyi not alma, öğrenme sürecinde materyali tam olarak öğrenme ve konuya hâkim olma ön plana çıkarken performans yönelimli öğrenciler için, diğer öğrencilerden yüksek not alma, başarısız olma, yanlış yapma ve yeteneksiz görünmelerini sağlayacak durumlardan kaçınma, sosyal karşılaştırmaya önem verme, daha zeki, yetenekli ve güçlü görünme çabası ön plana çıkmaktadır (Arslan, 2011; Odacı vd., 2013; Elliot, 1999; akt. Pantziara ve Philippou, 2007: 57). Performans yönelimli öğrenciler kolay ödevleri tercih eder ve ihtiyaç olduğunda yardım istemekten kaçınırlar. Ezber kullanma ve zorluklarda kolayca pes etme gibi negatif akademik davranışlar gösterirler (Miller vd., 1996; akt. Özgüngör, 2006: 2). Öğrenme yönelimi ise “öğrencilerin bir görevle ilgili olarak üst düzey bilişsel becerilerini kullanması ve ısrarlı çabaları ile olumlu duyguları ve ilgileri ile yaptığı işe değer vermelerini ve yapması gerekeni en iyi biçimde yapmaya çalışması ile karakterize edilen bir öğrenme yaklaşımını yansıtmaktadır” (Küçüköğlü vd., 2010: 123).

Araştırmacılar öğrenci başarısının ileri bir noktaya taşınabilmesi konusunu eğitimin geliştirilmesi ve iyileştirilmesi için pek çok açıdan ele almaktadırlar. Sonuçlar belli yaklaşım ve teorilerin başarı üzerinde etkisi olduğu yönündedir (Eret, Gökmeoğlu ve Demir, 2013). Sosyal Bilgiler derslerinin “daha etkili öğretilebilirliği” ise akademik başarı açısından ilgili literatürde de pek çok çalışmanın temel konusudur. Gallavan ve Kottler’e (2007) göre Sosyal Bilgiler derslerinde grafik örgütleyici kullanımı kontrollü okuma, fikir zenginliği oluşturma, vatandaşlık, devlet, ekonomi, coğrafya ve tarih ile ilişkili çeşitli bakış açılarından bakabilme, bilgilerini izole etme, özetleme ve yönetebilme, Sosyal Bilgiler terminolojisini, yapısını ve işlevlerini öğrenmeyi daha yönetilebilir ve hatırlanabilir hale getirme gibi fonksiyonlara sahiptir. Örgütleyiciler kısa vadede daha hızlı dönüş ve uzun vadede daha büyük başarı sağlamaktadır. Çalışmamızda söz konusu çerçevede “Sosyal Bilgiler dersinde grafik örgütleyicilerinin sekiz türünün kullanımının akademik başarı ve başarı yönelimlerine etkisi” araştırılmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırma sürecinde aşağıdaki alt problemlere cevaplar aranmıştır:

1- Deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencilerinin, deneysel işlem öncesindeki akademik başarıları ve başarı yönelimleri arasında farklılık var mıdır?

2- Deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencilerinin, deneysel işlem sonrasındaki akademik başarıları ve başarı yönelimleri arasında farklılık var mıdır?

3- Deney grubu öğrencilerinin akademik başarı ve başarı yönelimleri öntest-sontest puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

4- Kontrol grubu öğrencilerinin akademik başarı ve başarı yönelimleri öntest-sontest puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, Sosyal Bilgiler dersinde grafik örgütleyicileri kullanımının öğrencilerin akademik başarılarına ve başarı yönelimlerine etkisini sınamak üzere “öntest-sontest kontrol gruplu” deneme modeline göre desenlenmiştir. Araştırmanın yapıldığı okul, okullar listesinden rastgele seçilmiştir. Daha sonra deney ve kontrol grubu yansız olarak atanmıştır. Bu amaçla kura çekilmiş 6/A deney grubu, 6/B kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Sınıflardaki öğrencilerin cinsiyet, ailelerin ortalama geliri, anne babanın okuryazarlık durumu, 5. Sınıf sosyal bilgiler dersi yılsonu ortalamaları ve karne not bilgileri, aynı sosyal bilgiler öğretmeni tarafından eğitim görme durumları gibi bilgileri içeren “ön veri anket bilgi formu” değerlendirilmiştir. Buna göre her iki gruba da aynı sosyal bilgiler öğretmeni girmektedir. Öğrenciler cinsiyet bakımından ve sosyo-ekonomik aile yapıları bakımından birbirine benzerdir. Deney ve kontrol grubunun hem 5. Sınıf sosyal bilgiler dersi yılsonu not ortalamaları hem de karne not ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır (Tablo 1). Ardından her iki gruba da öntest uygulanmış ve uygulama öncesi başlangıç durumları belirlenmiştir. Sonraki aşamada ise deney grubunda mevcut program ve grafik örgütleyicilere dayalı olarak öğretim yapılırken diğer grupta mevcut ders programına göre öğretime devam edilmiştir. Her iki grupta bütün değişkenler aynı tutulmuş, iki grup arasında yalnızca grafik örgütleyiciler kullanılarak uygulama farkı yaratılmıştır. Deneysel işlem sonrası her iki gruba da sontest uygulanmıştır.

Tablo 1: Deney ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Yılsonu Not Ortalamaları ve Karne Notu Puan Ortalamalarına İlişkin Bağımsız Gruplar için t-testi

	N	\bar{X}	SD	df	t	p
<i>Sosyal bilgiler dersi yılsonu başarı notu</i>						
Deney	19	4,53	8,41	35	1,504	,141*
Kontrol	18	4,06	1,05			
<i>Karne notu</i>						
Deney	19	4,26	,80	35	,386	,702*
Kontrol	18	4,17	,70			

*p> 0.05

Tablo 1'e göre deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin Sosyal bilgiler yılsonu not ortalamaları ($t_{(35)}=1,504$; $p>0.05$) ve karne notu ortalamaları ($t_{(35)}=.386$, $p>0.05$) arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Sosyal bilgiler dersi not ortalamaları deney grubunda N ($\bar{X}=4,53$), kontrol grubundan N ($\bar{X}=4,06$); karne notu ortalamaları deney grubunda N ($\bar{X}=4,26$) kontrol grubundan N ($\bar{X}=4,17$) yüksektir. Ancak bu istatistiksel olarak anlamlı değildir.

Araştırmada, grafik örgütleyiciler kullanılarak öğretim yapılan grup deney grubu, grafik örgütleyiciler kullanılmadan öğretimin yapıldığı sınıf kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Grupların ders planları, ders araç-gereçleri ve diğer bütün yazılı belgeler araştırmacılar tarafından hazırlanmış, dersler ise deneyimli Sosyal Bilgiler öğretmeni tarafından işlenmiştir. Araştırmada bağımsız değişkenlerin (grafik örgütleyicilerle öğretim ve grafik örgütleyiciler kullanılmadan yapılan öğretim), bağımlı değişkenlerin (akademik başarı, başarı yönelimleri) üzerinde etkili olup olmadığı sorusuna yanıt aranmıştır.

Tablo 2: Çalışma Deseni

Gruplar	Öntest	Yöntem	Sontest
Gd	T1, T2	Grafik Örgütleyicilere Dayalı Öğretim	T1, T2
Gk	T1, T2	Grafik Örgütleyiciler Kullanılmadan Yapılan Öğretim	T1, T2

Gd: Grafik Örgütleyicilere Dayalı Öğretimin Yapıldığı Deney Grubu

Gk: Grafik Örgütleyiciler Kullanılmadan Öğretimin Yapıldığı Kontrol Grubu

T1: Akademik Başarı Testi

T2: Başarı Yönelimleri Ölçeği

Evren ve Örneklem

Araştırmaya 2012-2013 eğitim-öğretim yılı güz döneminde, Erzincan il merkezinde yer alan Salih Erkan İlkokulu altıncı sınıf öğrencileri katılmıştır. 2012-2013 eğitim-öğretim yılında bu okulda altıncı sınıf öğrencileri bulunmaktadır. 2013-2014 eğitim-öğretim yılında ise bu öğrenciler Erzincan Merkez Hocabey Toki Ortaokulu'na gönderilmişlerdir.

Çalışma için gerekli izin, araştırmacıların bağlı bulunduğu üniversite rektörlüğü ve İl Millî Eğitim Müdürlüğü onayıyla sağlanmıştır. Bu okulun altıncı sınıfında iki şube bulunmaktadır. Deney grubunda 6/A sınıfından 19 (9

kız, 10 erkek), kontrol grubunda ise 6/B sınıfından 18 (10 kız, 8 erkek) olmak üzere toplam 37 öğrenci araştırmaya alınmıştır. Deney grubunda yer alıp, uygulanan ölçeklerin tümünü eksiksiz cevaplandıran 19 deney grubu öğrencisinden 1 öğrencinin test sonuçları (ölçekte ve testte genellikle madde ve seçeneklerin tümünün işaretlenmiş olmasından dolayı) güvenilir bulunmadığından çalışma grubundan çıkarılmıştır.

Denel İşlem

Denel işlem, 15 Ekim 2012 – 30 Kasım 2012 tarihleri arasında haftada 3 ders saati, 6 hafta toplam 18 saatte gerçekleştirilmiştir. Çalışma “Yeryüzünde Yaşam” ünitesi boyunca yapılmıştır. Deney grubu öğrencilerinde, işlenen ünite boyunca grafik örgütleyicilerin sekiz türüne yönelik uyarlanan etkinliklerle öğretim yapılmış, kontrol grubunda ise grafik örgütleyiciler kullanılmadan öğretim yapılmıştır. Her iki grupta da “sosyal bilgiler programındaki uygulamalar” devam etmiş gruplardaki uygulama farkı “grafik örgütleyiciler” kullanılarak sağlanmıştır. Araştırmacı tarafından dersin konularına paralel olarak ve ders içeriğine özgün hazırlanan grafik örgütleyiciler deney grubuna sunulmuştur.

Gallavan ve Kottler (2007) tarafından “Sosyal Bilgiler öğretmen ve öğrencilerini motive etmesi, heyecanlandırması ve onları bir araya getirmesi için grafik örgütleyicilerinin sekiz türü” sunulmuş ve öğretmenlere uygulamaları için başlangıç noktası teşkil edecek sekiz tür örnek verilmiştir.

Çalışmamızda sunulan öneriler ve örnekler çerçevesinde oluşturulan örgütleyiciler;

1. İçerik açısından kendi yapısı içinde ele alınmış ve yeniden yapılandırılmış,
2. Her bir örgütleyici türü ile ilgili referans kelime listesi göz önünde tutularak “Yeryüzünde Yaşam” ünitesine uyarlanmış,
3. Metinlerde ya da tartışmalarda bulunan ünite içeriğindeki sözcükler tespit edilmiş ve örgütleyicilere yeni sözcükler eklenmiştir.

Aynı kapsamda örgütleyiciler aşağıda yer alan hususlar çerçevesinde kullanılmaya çalışılmıştır:

1. Okuma ve tartışmadan önce; bilgiyi ön değerlendirmeye almak, bir başlık ya da konuyu tanıtmak ya da gözden geçirmek, sahneyi kurmak, beyin fırtınası yapmak ve ilgi odaklarını motive etme yöntemi olarak,
2. Okuma ve tartışma süresince; not almak, bilgiyi elde tutmak, biçimlendirici bir değerlendirme olarak öğrenmeyi aydınlatmak, genişletmek, kontrol etmek ve ilgi odaklarını yenilemek için bir araç olarak,
3. Okuma ve tartışma sonrası; öğrenmeyi gözden geçirmek, pekiştirmek ve doğrulamak, özetleyici bir değerlendirme aracı olarak (Vacca & Vacca 2001; akt. Gallavan ve Kottler, 2007: 118).

Deneysel işlem basamakları;

1- Deneysel çalışmanın süreceği 6 haftalık hazırlanan çalışma programı öğrencilere uygulama başlamadan bir hafta öncesinde aktarılmış, konu ve hangi örgütleyicinin işleneceği hususunda bilgilenmeleri sağlanmıştır.

2- Araştırmanın uygulama aşaması haftada üçer saatlik dersler olmak üzere, deney ve kontrol gruplarında altı hafta sürmüştür. Bu süreye öğrencilerin konular hakkında bilgilendirildiği ve öntest-sontestlerin uygulandığı süreler dâhil edilmemiştir.

3- Deneysel işlem öncesi öğrencilerin başlangıç durumlarının ve gruplar arasında farklılık olup olmadığının tespiti için deney ve kontrol gruplarına akademik başarı testi, başarı yönelimleri ölçeği ve kişisel bilgi formu uygulanmıştır.

4- Çalışmada Gallavan ve Kottler (2007: 120-123) tarafından önerilen sekiz tür örnek; varsayım ve tahmin (1.hafta), konumlandırma ve şekillendirme (2.hafta), grup ve örgütlenme (3.hafta), karşılaştırma ve benzetme (4.hafta), bağlantı ve sebep, tanımlama ve hayal etme (5.hafta), tahmin ve değerlendirme, birleştirme ve yaratma (6.hafta) sırasıyla “Yeryüzünde Yaşam” ünitesi konularına özgün olarak oluşturulmuş, her bir örnek grafik örgütleyici olarak görsel materyale dönüştürülmüştür.

5- Sosyal Bilgiler 6. sınıf öğretim programında “Yeryüzünde Yaşam” ikinci üniteye yer almaktadır. Bu üniteye kazanımlar; “İncelemeler yoluyla tarih öncesindeki ilk yerleşmelerden günümüze, yerleşmeyi etkileyen faktörler hakkında çıkarımlarda bulunma, Anadolu ve Mezopotamya’da yaşamış ilk uygarlıkların yerleşme ve ekonomik faaliyetleri ile sosyal yapıları arasındaki etkileşimi fark etme” şeklinde verilmiştir. “Çatalhöyük’te Yaşam”, “Yüzyıllar Boyunca Yerleşme”, “Bir Yaşam Bir Uygarlık”, “Anadolu’da İz Bırakanlar”, “Hititler” konuları ise etkinlik örnekleri olarak verilmiştir. Üniteye ayrıca; “tarihsel süreç işlenirken tarih şeridi kullanılarak çağ, yüzyıl ve milât kavramlarının vurgulanacağı, Hitit, Frig, Lidya, İyon, Urartu, Sümer, Asur ve Babil uygarlıklarına değinileceği” belirtilmiştir (MEB, 2005). Programda yer alan konular çerçevesinde ders kitaplarındaki bilgiler değerlendirilmiş ve kazanımlara uygun örgütleyiciler kullanılmıştır.

6- Her örgütleyici türüne özgü plan ve örnek bir hafta öncesinden sosyal bilgiler öğretmenine verilmiş, uygulamanın çerçevesi anlatılmış, derste uygulaması sağlanmış, örgütleyicileri içeren etkinlik sayfaları Sosyal Bilgiler öğretmeni tarafından öğrencilere dağıtılmış ve öğretmenin rehberliği doğrultusunda öğrencilerin örgütleyicilerle çalışmaları sağlanmıştır.

7- Etkinlik sayfaları çalışma sonunda sosyal bilgiler öğretmeninden alınarak değerlendirilmiş, sonuçlara göre sürece yeni bir örgütleyici eklenebilmiştir.

8- Öğrencilere uygulamayı tanıtmak amacıyla öğretmen tarafından, sınıfta ilk olarak örnek bir grafik örgütleyici, ardından anlaşılabilirliği artırması açısından öğrencilerle birlikte başka bir örnek örgütleyici tamamlanmıştır. Öğrenciye rehber ipuçları oluşturacak “Bahsedilen medeniyet nedir? Başkent neresidir? Fibula hangi medeniyete aittir?” gibi kılavuz sorular sorularak bilgi istenmiştir.

9- Örgütleyiciler öğrencilerin grafik örgütleyicilerle çalışma tekniğini öğrenmesine göre biçim almış, olası ihtiyaca cevap verebilecek alternatif örnekler hazır bulundurulmuştur. Bu süreçte sosyal bilgiler öğretmenin uygulamaları ve görüşleri doğrultusunda, ders programına göre öğretimin doğal akışının bozulmamasına titizlikle dikkat edilmiş, söz konusu ünitenin hedef ve kazanımlarının gerçekleşmesine riayet edilmiştir.

10- Örgütleyiciler, uygulandığı hafta işlenecek konunun ana hatlarını çizecek, kavramlar arasındaki ilişkileri gösterecek, ilişkileri tanımlayacak ve kelime bağlantılarına dikkati toplayacak türde hazırlanmıştır. Ayrıca bilgilerin farklı kategorilerde birbirleriyle ne şekilde ilişkili olduğu gösterilmeye çalışılmıştır.

- 11- Öğrencilerin grafik örgütleyicileri düşünme yoluyla doldurmasına, bilgileri görsel harita veya diyagram üzerine inşa edebilmesine olanak tanınmıştır.
- 12- Örgütleyicilerdeki bilgilerin ön bilgilerle desteklenmiş olmasına ve öğrencilerin bağlantı kurabilme imkânı bulmasına dikkat edilmiştir.
- 13- Uygulamalarda bireysel çalışmaların yanı sıra öğrencilerin beyin fırtınası yapabileceği ikili, üçlü gruplar oluşturulmuş ve gruplar, örgütleyiciyi birlikte tamamlamaya teşvik edilmiştir.
- 14- Grafik örgütleyicilerinin verilen örneklerdeki çeşitliliğe sahip, aynı türden örgütleyiciler değil, farklı bakış açıları içeren örgütleyiciler olmasına dikkat edilmiştir.
- 15- Her bir grafik örgütleyici, uygulama aşamasından sonra sınıfta, öğretmen rehberliğinde son şekil verilerek tamamlanmıştır.
- 16- Uygulamada hazır örneklerin yanı sıra öğrencilerin örnekler doğrultusunda kendi örgütleyicilerini oluşturmalarına da imkân tanınmıştır.
- 17- Deneysel işlem sonrasında her iki gruba da başarı ve başarı yönelimleri seviyelerini ölçmek ve gruplar arasındaki farkı değerlendirmek üzere akademik başarı testi ve başarı yönelimleri ölçeği son test olarak uygulanmıştır.

Öğretim Materyali

Öğretim materyallerinin oluşturulurken Gallavan ve Kottler (2007) tarafından sunulan sekiz tür örnek incelenmiş, bu çerçevede ilgili literatür araştırması yapılarak konu ile ilgili geliştirilmiş öğretim materyalleri incelenmiştir. Önerilen örgütleyicilerin tanım, açıklama ve örnekleri doğrultusunda geliştirilmek üzere Sosyal Bilgiler programı ve ders kitapları incelenerek konu ve kavramlar tespit edilmiştir. Gallavan ve Kottler (2007) tarafından sunulan referans sözcükler listesi değerlendirilmiştir. Bazı grafik örgütleyicilere anlaşılma ve dikkati arttırmak amaçlı resimler eklenmiştir. Medeniyetlerin *“zaman, yaşam şekli, ekonomik kaynakları, yazı, din, inanış, sanat eserleri”* nin çıkarılması, tarih şeridi oluşturma ve bunun üzerinde medeniyetlerin yaşadıkları dönemi işaretleme” gibi etkinlikler öğrencilerle ortak yapılmıştır. Örnekleri üniteye uyarlamada ise; “1-Bilmek, Merak etmek, Öğrenilen, Nasıl öğrenildi? Yapılacak” başlıklı kutuları ünitenin başlangıcında ve sonunda doldurma. 2- Örgütleyiciye medeniyetleri tanımlayan ve açıklayan fotoğraflar ya da resimler ekleme, 3- Dairelerdeki zaman dilimlerinde Mezopotamya’da gerçekleşmiş iki önemli olay yazma ve açıklama; (a) Sümerler; M.Ö. 3500, (b) Babiller; M.Ö. 1760, 4-Her kutuda medeniyetlerin en önemli etkinliği betimleme, her kutunun en üstüne ve altına etkinliklerin kutlandığı iki yöntemi listeleme, 5-Kılıçğın her bir sapı üzerinde, medeniyetlerin gelişimi ile ilgili toplumsal bir durum yazma, 6-Medeniyetlerin hayatında gerçekleşmiş önemli olaylarla bir güneşi etiketleme. 7-Her kolonda, üç önemli uygarlığı ve bunların en önemli etkilerini listeleme. 8- Her bir şekilde; medeniyetin liderinin ismini, medeniyetin ismini ve toplumsal gelişime katkılarını yazma. Ortadaki satırlara ortak noktalarını yazma etkinlik sayfalarında yer almıştır. Örneklerin yanı sıra venn diyagramı, ağaç diyagramı, tarih şeridi gibi örgütleyiciler de kullanılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Başarı Testi

Başarı testinin geliştirilmesi sırasında ilk olarak, ilköğretim 6. sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Programının “Yeryüzünde Yaşam” ünitesi için öngörülen kazanımlar çerçevesinde hazırlanan belirtke tablosundan, konu ile ilgili literatürden, ülke çapında yapılan merkezi sınavlarda sorulan sorulardan yararlanılmış ve ders öğretmenin önerileri doğrultusunda 40 maddelik ilk test oluşturulmuştur. Testin kapsam geçerliği başarı testinin kazanım örneklemini temsil edip etmediği ve hedeflenen davranışları ölçüp ölçmediğinin tespiti için, üç farklı Sosyal Bilgiler öğretmeni, alanda iki, eğitim bilimi alanında dört uzmanın görüşleri ve önerileri çerçevesinde 30 maddelik test yeniden düzenlenerek, farklı ilköğretim okullarında okuyan toplam 139 öğrenciye uygulanmıştır. Pilot çalışma sonrası madde güçlüğü .50 ve ayırıcılık indeksleri .40’ın üzerinde olan maddeler teste alınarak 25 sorudan oluşan bir test hazırlanmıştır. Testin güvenilirliği Kuder-Richardson (KR-20) değeri 0.88 bulunmuştur.

Başarı Yönelimleri Ölçeği

Sosyal bilgiler dersinde “motivasyon” pek çok değişkenden etkilenen bir konudur ve öğretmenlerin temel kaygılarından biridir (Heafner, 2004). Başarı yönelimi teorisi “öğrencileri ne motive eder” sorusuna verilen teorik bir cevap niteliği taşıırken “hangi motivasyonel süreçlerin öğrencilerin sınıf ortamındaki performanslarını etkilediği” sorusu ile “öğrenme sürecinde yeterliliğin nasıl kazanıldığı ve geliştirildiğini” açıklamaya çalışmaktadır (Akın ve Çetin, 2007). Araştırmalar incelendiğinde pek çok çalışmanın akademik başarıya odaklandığı görülmektedir (Kurtde Fidan, 2013). Akademik başarı ile birlikte değerlendirilen farklı türden değişkenlerin ele alındığı çalışmalar mevcutken “akademik başarı ve başarı yönelimlerini değerlendiren çalışmalar” ise son derece sınırlıdır. Oysa akademik başarıyı etkileyen değişkenler ele alınırken öğrenenlerin başarı yönelimlerinin dikkate alınması değişkenlerle ilgili daha açıklayıcı tespitler sağlayabilir. Bu açıdan çalışmamızda başarı yönelimleri ölçeği kullanılmıştır.

Başarı Yönelimleri Orijinal ölçeği Midgley ve diğerleri (1998) tarafından Goal Orientations Scale (GOS) adıyla geliştirilmiş, Akın ve Çetin (2007) tarafından Türkçe’ye Başarı Yönelimleri Ölçeği (BYÖ) adıyla uyarlanmıştır. Ölçeğin orijinal formu 5’li likert tipinde olup, ilk 6’sı öğrenme yönelimi (ÖY), ikinci 6’sı performans-yaklaşma yönelimi (PYAY) ve son 6’sı da performans-kaçınma yönelimini (PKAY) belirlemeye yönelik 18 maddeden oluşmaktadır. Araştırmada kullanılan Başarı Yönelimler Ölçeği (BYÖ) ise, 17 maddeden oluşmaktadır. Başarı Yönelimler Ölçeğinin (BYÖ) 17 maddesinin; 1-6 maddeleri öğrenme yönelimi (ÖY), 7-12 maddesi performans-yaklaşma yönelimi (PYAY), 13-17 maddesi ise performans-kaçınma yönelimi (PKAY) şeklinde üç boyuttan oluşmuştur. Ölçek “1=Hiçbir Zaman”, “2=Nadiren”, “3=Sık Sık”, “4=Genellikle” ve “5=Her Zaman” şeklinde 5’li likert tipi bir derecelendirmeye sahiptir. Türkçe uyarlaması yapılan Başarı Yönelimler Ölçeğinin Cronbach Alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayıları öğrenme yönelimi (ÖY) için .89, performans-yaklaşma yönelimi (PYAY) için .85 ve performans-kaçınma yönelimi (PKAY) için .78 olarak belirlenmiştir.

Bu araştırmanın Cronbach Alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayıları ise; öğrenme yönelimi (ÖY) için .85, performans-yaklaşma yönelimi (PYAY) için .88 ve performans-kaçınma yönelimi (PKAY) için .85’dir. Tüm ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı .87’dir.

Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında elde edilen veriler SPSS 20.0 istatistik paket programına girilmiş ve analizleri yapılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde; deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin başarı testi puanları ve başarı yönelimleri ölçeği puanları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için “İlişkisiz Örneklem T-Testi (Independent Samples T Test)”, deney ile kontrol gruplarındaki öğrencilerin başarı testi puanları ve başarı yönelimleri puanları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için “İlişkili Örneklem T-Testi (Paired Samples T Test)” tekniği kullanılmıştır.

BULGULAR

Bu kısımda ilk önce, deney ve kontrol grubunun öntest puanları, ardından sontest puanları karşılaştırılmıştır. Daha sonra ise deney ve kontrol grupları kendi içerisinde karşılaştırmaya tabi tutulmuştur. Tablo 3’de deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin YYÜABT öntest puanlarına Tablo 4’de deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin BYÖ puan ortalamalarının boyutlara göre öntest puanlarına ilişkin bağımsız gruplar için t-testi sonuçlarına yer verilmiştir. Başarı Yönelimleri ölçeği (BYÖ); öğrenme Yönelimi (ÖY), performans-yaklaşma yönelimi (PYAY) ve performans-kaçınma yönelimi (PKAY) olarak üç boyutta değerlendirilmeye alınmış ve alınan puan ortalamaları boyutlara göre karşılaştırılmıştır.

Tablo 3: Deney ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin YYÜABT Öntest Puanlarına İlişkin Bağımsız Gruplar için t-testi

Grup	N	\bar{X}	SD	df	t	p
Deney	18	8,11	2,05	34	1,144	,261*
Kontrol	18	7,22	2,57			

*p>0.05

Tablo 3 incelendiğinde, deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin YYÜABT öntest puanları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir ($t_{(34)}=1,144$; $p>0.05$). Uygulama öncesinde deney grubundaki öğrencilerin YYÜABT puanları $N (\bar{X} =8,11)$ kontrol grubundaki öğrencilerin YYÜABT puanlarından ($\bar{x}=7,22$) yüksek olsa da bu farklılık istatistiksel olarak anlamlı değildir.

Tablo 4: Deney ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin BYÖ Puan Ortalamalarının Boyutlara Göre Öntest Puanlarına İlişkin Bağımsız Gruplar için t-testi

Başarı Yönelimler Ölçeği Boyutları	N	\bar{X}	SD	df	t	p
Öğrenme Yönelimi (ÖY)						
Deney	18	9,28	1,77	34	-,674	,505*
Kontrol	18	9,72	2,16			
Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY)						
Deney	18	10,22	2,73	34	-1,053	,300*
Kontrol	18	11,22	2,96			
Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY)						
Deney	18	14,28	4,78	34	,468	,643*
Kontrol	18	13,56	4,47			

*p> 0.05

Tablo 4'e göre deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin ÖY öntest puanları ($t_{(34)}=-,674$; $p>0.05$), PYAY öntest puanları ($t_{(34)}=-1,053$; $p>0.05$), PKAY öntest puanları ($t_{(34)}=,468$; $p>0.05$) arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Deneysel işlem öncesi kontrol grubundaki öğrencilerin Öğrenme Yönelimi (ÖY) puanları N ($\bar{x}=9,72$) ve Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY) puanları N ($\bar{x}=11,22$) deney grubu öğrencilerinin Öğrenme Yönelimi (ÖY) puanları N ($\bar{x}=9,28$) ve Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY) puanlarından N ($\bar{x}=10,22$) yüksektir. Deney grubu Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY) puanları N ($\bar{x}=14,28$) kontrol grubu öğrencilerinin Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY) N ($\bar{x}=13,56$) puanlarından yüksektir. Ancak bu istatistiksel olarak anlamlı değildir.

YYÜABT ve BYÖ ortalamaları incelendiğinde deney ve kontrol grubu öğrencilerinin öntest puanlarının istatistiksel olarak farklılaşmadığı ve her iki grubun öntest ortalamalarının birbirine denk olduğu söylenebilmektedir.

“Grafik Örgütleyiciler Kullanılarak Öğretimin yapıldığı” deney grubu öğrencileri ile “Grafik Örgütleyiciler Kullanılmadan Öğretimin yapıldığı” kontrol grubu öğrencilerinin, deneysel işlem sonrası “Yeryüzünde Yaşam” ünitesi ile ilgili akademik başarıları arasında fark olup olmadığını test etmek üzere YYÜABT, deney ve kontrol gruplarına deneysel işlem sonrası sontest olarak uygulanmış, gruplar arasında fark olup olmadığını ortaya koymak için “t testi (bağımsız gruplar için)” analiz yöntemi ile değerlendirilmiş ve bulgular Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5: Deney ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin YYÜABT Sontest Puanlarına İlişkin Bağımsız Gruplar için t-testi

Grup	N	\bar{x}	SD	df	t	p
Deney	18	9,78	2,71	34	2,154	,038*
Kontrol	18	7,72	3,00			

* $p<0.05$

Tablo 5 incelendiğinde, Deney ve kontrol grubunda bulunan öğrencilerin, grafik örgütleyicileri kullanımının öğrencilerin akademik başarılarına etkisini belirlemek için hazırlanan YYÜABT elde edilen sontest puanları arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir ($t_{(34)}=2,154$, $p<0.05$). Deney grubunda yer alan öğrencilerin YYÜABT sontest puan ortalamaları ($\bar{x}=9,78$) iken, bu değer kontrol grubunda ($\bar{x}=7,72$) olarak gerçekleşmiştir. Aradaki bu fark istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre, Sosyal Bilgiler öğretiminde grafik örgütleyicileri kullanarak deneysel uygulama yapılan öğrencilerin puanlarının, Grafik Örgütleyiciler Kullanılmadan Öğretimin yapıldığı kontrol grubunun puanlarına göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum Sosyal Bilgiler öğretiminde grafik örgütleyicileri kullanımının öğrencilerin akademik başarı puanlarına olumlu yönde katkı sağladığı şeklinde yorumlanabilir.

“Grafik Örgütleyiciler Kullanılarak Öğretimin yapıldığı” deney grubu öğrencileri ile “Grafik Örgütleyiciler Kullanılmadan Öğretimin yapıldığı” kontrol grubu öğrencilerinin, deneysel işlem sonrası Başarı Yönelimleri arasındaki farkın anlamlı olup olmadığına ilişkin problemi test etmek üzere BYÖ, deney ve kontrol gruplarına

deneySEL işlem sonrası sönTEST olarak uygulanmış, üç boyutta da gruplar arasında fark t testi (bağımsız gruplar için) analiz yöntemi ile değerlendirilmiş ve bulgular Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6: Deney ve Kontrol Gruplarındaki Öğrencilerin BYÖ Puan Ortalamalarının Boyutlara Göre Sontest Puanlarına İlişkin Bağımsız Gruplar İçin t-testi

Başarı Yönelimler Ölçeği Boyutları	N	\bar{X}	SD	df	T	p
Öğrenme Yönelimi (ÖY)						
Deney	18	14,94	7,83	34	1,366	,181*
Kontrol	18	12,22	3,19			
Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY)						
Deney	18	15,83	6,51	34	1,570	,126*
Kontrol	18	12,56	6,00			
Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY)						
Deney	18	16,22	4,44	34	,960	,344*
Kontrol	18	14,56	5,87			

*p> 0.05

Tablo 6 incelendiğinde deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin ÖY sontest puanları ($t_{(34)}=1,366$; $p>0.05$), PYAY sontest puanları ($t_{(34)}=1,570$; $p>0.05$), PKAY sontest puanları ($t_{(34)}=,960$; $p>0.05$) arasında anlamlı düzeyde bir farklılık bulunmamaktadır. DeneySEL işlem sonrasında deney grubundaki öğrencilerin Öğrenme Yönelimi (ÖY) puanları N ($\bar{X} =14,94$), Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY) puanları N ($\bar{X} =15,83$), Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY) puanları N ($\bar{X} =16,22$), kontrol grubundaki öğrencilerin Öğrenme Yönelimi (ÖY) puanları N ($\bar{X} =12,22$) Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY) puanları N ($\bar{X} =12,56$) Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY) puanlarından N ($\bar{X} =14,56$) yüksektir ancak bu istatistiksel olarak anlamlı değildir.

Akademik başarı düzeyleri açısından sontest puanlarına göre; deney grubunun, kontrol grubuna göre daha başarılı olduğu görülmektedir. Deney ve kontrol gruplarının öntest ve sontest puanları arasında fark olup olmadığı "t testi (bağımlı gruplar için)" analiz yöntemi ile değerlendirilmiş ve bulgular Tablo 7 ve Tablo 9'da gösterilmiştir.

Tablo 7: Deney Grubu Öğrencilerinin YYÜABT Öntest-Sontest Puanlarına İlişkin Bağımlı Gruplar İçin t-testi

	N	\bar{X}	SD	df	t	P
Öntest	18	7,89	2,16	17	-2,399	,028*
Sontest	18	9,78	2,71			

*p<0.05

Tablo 7'ye göre deney grubunda bulunan öğrencilerin YYÜABT öntest-sontest puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($t_{(17)}=-2,399$ $p<0.05$). Bu verilere göre, Sosyal Bilgiler öğretiminde grafik örgütleyicilerinin kullanıldığı deney grubundaki öğrencilerin öntest puanları ortalaması ($\bar{X} =7,89$) iken, sontest puanları ortalamaları ise ($\bar{X} =9,78$) olarak gerçekleşmiştir. Bu artışın, sontest puanları lehine olması,

Yeryüzünde Yerleşme Ünitesinin grafik örgütleyicileri kullanılarak işlenmesinin deney grubundaki öğrencilerin başarılarını istatistiki olarak önemli derecede arttırdığı şeklinde yorumlanabilir.

BYÖ açısından deney grubunun ve kontrol grubunun kendi içerisinde öntest-sontest puanları arasındaki ilişkiyi test etmek üzere; BYÖ, deney ve kontrol gruplarına deneysel işlem öncesi ve sonrasında öntest ve sontest olarak uygulanmış, gruplar arasındaki fark "t testi (bağımlı gruplar için) analiz yöntemi ile değerlendirilmiş ve bulgular Tablo 8'de ve Tablo 10'da gösterilmiştir.

Tablo 8: Deney Grubu Öğrencilerinin BYÖ Öntest-Sontest Puan Ortalamalarının Boyutlara Göre Bağımlı Gruplar için t-testi

Başarı Yönelimleri Ölçeği Boyutları	N	\bar{X}	SD	df	t	P
Öğrenme Yönelimi (ÖY)						
Öntest	18	9,28	1,77	17	-3,297	,004*
Sontest	18	14,94	7,83			
Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY)						
Öntest	18	10,22	2,73	17	-3,837	,001*
Sontest	18	15,83	6,51			
Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY)						
Öntest	18	14,28	4,78	17	-1,298	,212**
Sontest	18	16,22	4,40			

*p < 0.05 **p > 0.05

Tablo 8'e göre deney grubundaki öğrencilerin ÖY öntest-sontest puanları ($t_{(17)}=-3,297$; $p<0.05$), PYAY öntest-sontest puanları ($t_{(17)}=-3,837$; $p<0.05$) arasında anlamlı düzeyde bir farklılık bulunmaktayken PKAY öntest-sontest puanları ($t_{(17)}=-1,298$; $p>0.05$) arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Deneysel işlem sonrasında deney grubundaki öğrencilerin Öğrenme Yönelimi (ÖY) puanları $N (\bar{X} =14,94)$, Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY) puanları $N (\bar{X} =15,83)$ ve Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY) puanları $N (\bar{X} =16,22)$ deneysel işlem öncesi Öğrenme Yönelimi (ÖY) puanları $N (\bar{X} =9,28)$, Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY) puanları $N (\bar{X} =10,22)$ ve Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY) puanlarından $N (\bar{X} =14,28)$ yüksektir ve Öğrenme Yönelimi (ÖY) puanları ve Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY) puanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Ancak Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY) puanlarında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

Tablo 9: Kontrol Grubu Öğrencilerinin YYÜABT Öntest-Sontest Puanlarına İlişkin Bağımlı Gruplar için t-testi

	N	\bar{X}	SD	Df	t	P
Öntest	18	7,22	2,57	17	-4,495	,627*
Sontest	18	7,72	3,00			

*p > 0.05

Tablo 9'a göre Grafik Örgütleyiciler Kullanılmadan Öğretimin yapıldığı kontrol grubu öğrencilerinin öntest ve sontest YYÜABT başarı puanları arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir ($t_{(17)}=-4,495$, $p>0.05$). Kontrol grubunda yer alan öğrencilerin akademik başarıları, süreç sonunda, süreç başına göre daha yüksektir. Fakat deney grubunda elde edilen başarı düzeyi ile kıyaslandığında, bu artışın daha az olduğu görülmektedir.

Tablo 10: Kontrol Grubu Öğrencilerinin BYÖ Öntest-Sontest Puan Ortalamalarının Boyutlara Göre Bağımlı Gruplar için t-testi

Başarı Yönelimler Ölçeği Boyutları	N	\bar{X}	SD	df	t	P
Öğrenme Yönelimi (ÖY)						
Öntest	18	9,72	1,77	17	-3,058	,007*
Sontest	18	12,22	2,16			
Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY)						
Öntest	18	11,22	2,73	17	-,767	,453**
Sontest	18	12,56	2,96			
Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY)						
Öntest	18	13,56	4,78	17	-,639	,531**
Sontest	18	14,56	4,47			

*p < 0.05, **p > 0.05

Tablo 10'a göre kontrol grubundaki öğrencilerin ÖY öntest-sontest puanları ($t_{(17)}=-3,058$; $p<0.05$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Ancak Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY) öntest-sontest puanları ($t_{(17)}=-,767$; $p>0.05$), Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY) öntest-sontest puanları ($t_{(17)}=-,639$ $p>0.05$) arasında anlamlı düzeyde bir farklılık bulunmamaktadır. Deneysel işlem sonrasında deney grubundaki öğrencilerin Öğrenme Yönelimi (ÖY) puanları N ($\bar{X} =12,22$), Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY) puanları ve N ($\bar{X} =12,56$) Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY) puanları N ($\bar{X} =14,56$), deneysel işlem öncesi Öğrenme Yönelimi (ÖY) puanları N ($\bar{X} =9,72$), Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY) puanları N ($\bar{X} =11,22$) ve Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY) puanlarından N ($\bar{X} =13,56$) yüksektir. Ancak bu Öğrenme Yönelimi (ÖY) puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Deney ve kontrol gruplarının öntest ve sontest puanları arasında fark olup olmadığı "t testi (bağımsız gruplar için)" analiz yöntemi ile değerlendirilmiş ve bulgular Tablo 11 ve Tablo 13'te gösterilmiştir.

Tablo 11: Deney Grubundaki Öğrencilerin YYÜABT öntest-sontest Puanlarına İlişkin Bağımsız Gruplar için t-testi

Grup	N	\bar{X}	SD	df	t	P
Öntest	18	8,11	2,05	34	-2,078	,045*
sontest	18	9,78	2,71			

* p < 0.05

Tablo 11'e göre deney grubunda bulunan öğrencilerin YYÜABT öntest-sontest puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($t_{(34)}=-2,078$; $p<0.05$). Bu verilere göre, Sosyal Bilgiler öğretiminde grafik örgütleyicilerinin kullanıldığı deney grubundaki öğrencilerin öntest puanları ortalaması ($\bar{X} =8,11$) iken sontest puanları ortalamaları ise ($\bar{X} =9,78$) olarak gerçekleşmiştir.

BYÖ, deney ve kontrol gruplarına deneysel işlem öncesi ve sonrasında öntest ve sontest olarak uygulanmış, gruplar arasındaki fark "t testi (bağımsız gruplar için) analiz yöntemi ile değerlendirilmiş ve bulgular Tablo 12 ve Tablo 14'te gösterilmiştir.

Tablo 12: Deneysel Grubu Öğrencilerinin BYÖ Öntest-Sontest Puan Ortalamalarının Boyutlara Göre Bağımsız Gruplar için t-testi

Başarı Yönelimler Ölçeği Boyutları	N	\bar{X}	SD	df	t	P
<i>Öğrenme Yönelimi (ÖY)</i>						
Öntest	18	9,28	1,77	34	-2,993	,005*
Sontest	18	14,94	7,83			
<i>Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY)</i>						
Öntest	18	10,22	2,73	34	-3,371	,002*
Sontest	18	15,83	6,51			
<i>Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY)</i>						
Öntest	18	14,27	4,78	34	-1,263	,215**
Sontest	18	16,22	4,43			

*p < 0.05, **p > 0.05

Tablo 12'ye göre deneysel grubundaki öğrencilerin ÖY öntest-sontest puanları ($t_{(34)}=-2,993$; $p<0.05$), Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY) öntest-sontest puanları ($t_{(34)}=-3,371$; $p<0.05$) arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktayken Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY) öntest-sontest puanları ($t_{(34)}=-1,263$ $p>0.05$) arasında anlamlı düzeyde bir farklılık bulunmamaktadır. Deneysel işlem sonrasında deneysel grubundaki öğrencilerin Öğrenme Yönelimi (ÖY) puanları N ($\bar{X} =14,94$) Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY) puanları N ($\bar{X} =15,83$) Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY) puanları N ($\bar{X} =16,22$), deneysel işlem öncesi Öğrenme Yönelimi (ÖY) puanları N ($\bar{X} =9,28$) Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY) puanları N ($\bar{X} =10,22$) Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY) puanlarından N ($\bar{X} =14,27$) yüksektir.

Tablo 13: Kontrol Grubundaki Öğrencilerin YYÜABT öntest-sontest Puanlarına İlişkin Bağımsız Gruplar için t-testi

Grup	N	\bar{X}	SD	df	t	P
Öntest	18	7,22	2,57	34	-,536	,596*
sontest	18	7,72	3,00			

*p > 0.05

Tablo 13'e göre Grafik Örgütleyiciler Kullanılmadan Öğretimin yapıldığı kontrol grubu öğrencilerinin öntest ve sontest YYÜABT başarı puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır ($t_{(34)}=-,536$ $p>0.05$).

Tablo 14: Kontrol Grubu Öğrencilerinin BYÖ Öntest-Sontest Puan Ortalamalarının Boyutlara Göre Bağımsız Gruplar için t-testi

Başarı Yönelimler Ölçeği Boyutları	N	\bar{X}	SD	df	t	P
<i>Öğrenme Yönelimi (ÖY)</i>						
Öntest	18	9,72	2,16	34	-2,751	,009*
Sontest	18	12,22	3,19			
<i>Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY)</i>						
Öntest	18	11,22	2,96	34	-,845	,404**
Sontest	18	12,55	6,00			
<i>Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY)</i>						
Öntest	18	13,55	4,47	34	-,575	,569**
Sontest	18	14,55	5,87			

*p <0.05, **p > 0.05

Tablo 14'e göre kontrol grubundaki öğrencilerin ÖY öntest-sontest puanları ($t_{(34)}=-2,751$; $p<0.05$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Ancak Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY) öntest-sontest puanları ($t_{(34)}=-,845$; $p>0.05$), Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY) öntest-sontest puanları ($t_{(34)}=-,575$; $p>0.05$) arasında anlamlı düzeyde bir farklılık bulunmamaktadır. Deneysel işlem sonrasında deney grubundaki öğrencilerin Öğrenme Yönelimi (ÖY) puanları N ($\bar{X} =12,22$), Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY) puanları N ($\bar{X} =12,55$) ve Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY) puanları N ($\bar{X} =14,55$), deneysel işlem öncesi Öğrenme Yönelimi (ÖY) puanları N ($\bar{X} =9,72$), Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY) puanları N ($\bar{X} =11,22$) ve Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY) puanlarından N ($\bar{X} =13,55$) yüksektir. Ancak bu Öğrenme Yönelimi (ÖY) puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmakta iken PYAY ve PKAY puanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Araştırmalara göre öğrencilerin akademik başarıları üzerinde olumlu etkiye sahip pek çok faktör bulunmaktadır (Akbiyık ve Seferoğlu, 2006; Ullah ve Wilson, 2007; Berkant, 2009; Çelikkaya, 2012; Malbeleği ve Sağlam, 2013). Sosyal Bilgiler dersine yönelik araştırmalarda öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersini öğrenirken kullandıkları stratejiler (Özkal ve Çetingöz, 2006), grafik düzenleyicilerin kullanımı (Dönmez, Yazıcı ve Sabancı, 2007), tarihî yerlerle öğretim (Gökkaya ve Yeşilbursa, 2009), mizaha dayalı öğretim (Oruç, 2010), deney kullanımı (Karakuş ve Tonga, 2013), karikatür kullanımı (Akkengin ve İbrahimoglu, 2010), işbirlikli öğrenme (Kuş ve Karatekin, 2009), öğrencilere öğrenme stratejileri öğretilerek yapılan öğretim (Tunçer ve Güven, 2007), beyin temelli öğrenme (Çengelci, 2007), öğretimde bütünsel beyin yaklaşımı (Tokcan, 2007), kavram haritaları kullanımı (Yılmaz ve Çolak, 2012), yazılı kanıt temelli etkinliklerle öğretim (Doğan, 2008) ve yapılandırmacı yaklaşıma dayalı öğretim (Ünal ve Çelikkaya, 2009) gibi faktörlerin öğrencilerin akademik başarılarını arttırdığı ifade edilmektedir.

Sosyal Bilgiler derslerinde öğretmenlerin temel ilgisi “Sosyal Bilgilerin öğrencilerini nedenli etkilediği” üzerinedir. Çünkü dünyaya ilişkin karmaşık, anlaşılması oldukça zor pek çok konu Sosyal Bilgiler içinde yer almaktadır. Grafik örgütleyiciler ise bu süreçte öğretilene ve öğrenene yardımcı olan, konuların anlaşılmasını kolaylaştıran, sistematik ve organize bir şekilde bilgiyi aktaran, ilişkileri sınıflandırma, basitleştirme, gösterme, anlamlandırma ve bir araya getirme işlevini sağlayan etkili görsel araçlar olarak karşımıza çıkmaktadır (Gallavan ve Kottler, 2007). Çalışmada bu perspektiften grafik örgütleyicilerin kullanımının akademik başarı ve başarı yönelimleri üzerine etkisi araştırılmıştır. Bulgulara göre Sosyal Bilgiler dersinde grafik örgütleyiciler kullanılarak desteklenen öğretim, deney grubundaki öğrencilerin akademik başarı puanlarını anlamlı olarak arttırmaktadır. Nitekim Sosyal Bilgiler öğretiminde grafik örgütleyicilerinin kullanıldığı deney grubundaki öğrencilerin sontest puan ortalamasında öntest puanları ortalamasına göre artış söz konusudur ve bu artışın, sontest puanları lehine olması, “Yeryüzünde Yerleşme Ünitesi”nin grafik örgütleyicileri kullanılarak işlenmesinin deney grubundaki öğrencilerin başarılarını istatistiksel olarak önemli derecede arttırdığı sonucunu vermektedir. Dönmez, Yazıcı ve

Sabancı'nın (2007) Sosyal Bilgiler dersinde grafik örgütleyicileri kullanımının akademik başarı üzerinde etkisi olduğuna dair araştırma sonuçları da bu çalışmanın sonuçlarını desteklemektedir. Sosyal Bilgiler dersinde grafik örgütleyiciler öğrencilerin bilgilerini çoğaltması ve düzenlemesi konusunda yardımcı araçlardır. Örneğin öğrenenlerin grafik örgütleyicilerle yaptıkları etkinlikler Sosyal Bilgiler ders kitaplarındaki içeriğin ve Sosyal Bilgiler kavramlarının kelime kelime öğrenilmesini kolaylaştırmakta ve öğrenenlere yüksek düzeyde düşünme fırsatı vermektedir (Gieselmann, 2008). Wills'e (2013) göre "öğrencilere yaratma fırsatı verildiğinde öğrenme genellikle daha da artmaktadır".

Grafik örgütleyiciler kullanılmadan öğretimin yapıldığı kontrol grubu öğrencilerinin öntest ve sontest YYÜABT başarı puanları arasında sontest lehine artış olmasına rağmen bu farklılık anlamlı değildir. Aynı zamanda kontrol grubunda yer alan öğrencilerin akademik başarıları, süreç sonunda, süreç başına göre daha yüksek olmasına rağmen deney grubunda elde edilen başarı düzeyi ile kıyaslandığında, bu artışın deney grubundaki artışa göre daha az olduğu görülmektedir. Yapılan araştırma raporlarına göre grafik örgütleyicileri kullanımı öğrencilerin okuduğunu anlama, akademik başarı (özellikle öğrenme yetersizliği olan öğrencilerde), düşünme becerileri edinme, bilginin saklanması ve hatırlanması, çift kodlama teorisi, şema teorisi, bilişsel yük kuramı gibi öğrenme kuramlarının uygulanmasını desteklemektedir. Aynı zamanda pek çok alanda (bilim, Sosyal Bilgiler, ikinci dil çalışmaları, kelime, kavram öğrenme, okuma-yazma, matematik vs.) ve çeşitli sınıf düzeylerine etkinliği söz konusudur (IARE, 2013). Çünkü bu tür örgütleyiciler ile yapılan öğretim etkinlikleri öğrenenleri daha iyi anlama ve öğrenme düzeyine ulaştırmakta (Korukcu, 2007), öğrenilen bilgiyi daha iyi geliştirmektedir (Hsu ve Malkin, 2011).

Çalışmada elde edilen bulgular Başarı Yönelimler Ölçeği boyutlarına göre değerlendirildiğinde grupların karşılaştırılmasında deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin Öğrenme Yönelimi (ÖY), Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY), Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY) öntest puanları arasında ve deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin Öğrenme Yönelimi (ÖY), Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY), Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY) sontest puanları arasında anlamlı bir farklılığın bulunmadığı tespit edilmiştir. Ancak gruplar kendi içerisinde değerlendirildiğinde, deney grubundaki öğrencilerin Öğrenme Yönelimi (ÖY), Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY) öntest-sontest puanları arasında anlamlı düzeyde bir farklılık bulunduğu, Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY) öntest-sontest puanları arasında ise anlamlı bir farklılığın bulunmadığı tespit edilmiştir. Kontrol grubunda ise öğrencilerin Öğrenme Yönelimi (ÖY) öntest-sontest puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Ancak Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY) ve Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY) öntest-sontest puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

Deney ve kontrol grupları karşılaştırıldığında; "Sosyal Bilgiler öğretiminde grafik örgütleyicileri kullanımının" öğrencilerin Öğrenme Yönelimi (ÖY) ve Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY) üzerinde olumlu yönde etkisi olduğu, Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY) üzerinde ise etkisi olmadığını ifade etmek mümkündür. Grafik Örgütleyiciler Kullanılmadan Öğretimin yapıldığı kontrol grubunda ise Öğrenme Yöneliminde (ÖY) farklılık oluşmuş ancak Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY) ve Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY) üzerinde ise farklılık oluşmamıştır. Diğer açıdan denilebilir ki; "Grafik örgütleyicilere dayalı öğretim" Öğrenme Yönelimi (ÖY)

ve Performans-Yaklaşma Yönelimi (PYAY) gelişimini sağlamaktadır. Ancak Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY) üzerinde etkili olmamıştır. Her iki grupta Öğrenme Yönelimi olumlu yönde gelişme göstermişken yine her iki grupta da Performans-Kaçınma Yönelimi (PKAY) gelişme göstermemiştir.

Başarı yönelimleri üzerine yapılan araştırmalar incelendiğinde, başarı yönelimlerini etkileyen pek çok değişken olduğu göze çarpmaktadır. Örneğin sınıf değerlendirme yapısı gibi etkenler başarı yönelimleri üzerinde olumlu etkiler sağlamaktadır (Self-Brown ve Mathews, 2003). Ayrıca öğrencilerin başarı yönelimlerinin kişisel özellik ve beklentileri ile önemli düzeyde ilişkisi bulunmaktadır (Palancı vd., 2010). Ergül'e (2006) göre "Performans-kaçınma amaç yönelimine sahip, sorumluluk duygusu düşük öğrencilerin daha çok başarısızlık korkusu hissetmeleri ve tembellikleri akademik çalışmalarını etkilemektedir (Özer ve Altun, 2011). Araştırmalara göre başarı yönelimleri cinsiyet açısından farklılık gösterebilmektedir. Nitekim Koç ve Karabağ'ın (2010) yaptıkları araştırmaya göre, performans-kaçınma yöneliminde erkek öğrencilerin puanları kızlara göre daha yüksektir. Erkekler yeteneksiz veya başarısız görünmekten kaçınma konusuna kızlardan daha fazla önem vermektedirler ve başarısızlığı daha az tolere etmektedirler.

Sosyal Bilgiler dersinde grafik örgütleyicilerinin sekiz türü ile yapılan deneysel çalışma; grafik örgütleyicilerinin öğrenenlerin akademik başarılarının ve başarı yönelimleri boyutlarından Öğrenme Yönelimi (ÖY) ve Performans-Yaklaşma Yöneliminin (PYAY) artmasında olumlu yönde etkisi olduğunu göstermiştir.

Araştırmada ulaşılan sonuçlardan hareketle şu önerilerde bulunulabilir:

1-Grafik örgütleyicileri Sosyal Bilgilerin terminolojisini öğrenene aktarmada ideal araçlardır. Akademik başarının sağlanabilmesi için örgütleyiciler ünite içeriklerine uygun şekilde oluşturulmalı ve öğrenene yaratma imkânı sunulmalıdır.

2-Sosyal Bilgiler derslerinde grafik örgütleyicilerinin kullanımının konuların anlaşılabilirliğini arttırdığı, içeriği kolaylaştırdığı, zor bağlantı ve ilişkileri ortaya çıkarma fonksiyonu olduğu daima göz önünde bulundurulmalıdır. Zor ve karmaşık içeriği aktarmada grafik örgütleyicilerden yararlanılmalıdır.

3-Sağlıklı öğrenmelerin sağlanabilmesi için grafik örgütleyicilerin türleri iyi bilinmeli, doğru bir şekilde kullanılmalı ve öğretmen tarafından uygulaması gösterilmelidir.

4-Hazırlanan örgütleyiciler Sosyal Bilgilerin hedeflerine uygun olduğu kadar öğrenenlerin "öğrenme amaçlarını" destekleyici nitelikte olmalıdır.

5-Grafik örgütleyicilerin zekânın bağlam ve ilişkileri görebilmesine imkân tanıdığı hususu çerçevesinde örgütleyicilerin öğrenenlerin amaçlara ulaşma arzusunu, dolayısıyla "başarı yönelimlerini" etkileyebileceği dikkate alınmalıdır.

KAYNAKÇA

Akbıyık, C. ve Seferoğlu, S. S. (2006). Eleştirel Düşünme Eğilimleri ve Akademik Başarı. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3 (32), 90-99.

- Arslan, A. (2011). Öğretmen Adaylarının Amaç Yönelimleri ile Yapılandırıcılığa Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30 (1), 107-122.
- Berkant, H. G. (2009). Öğrencilerin Anlamli Nedensel Düşünme Becerilerinin Akademik Başarı, Okuduğunu Anlama ve Cinsiyet Açısından İncelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 9 (3), 1125-1165.
- Çakıcı, D. ve Altunay, U. (2006). Ön Örgütleyiciler ve Öğretimde Kullanımları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 14 (1), 11-20.
- Çelikkaya, T. (2012). Sosyal Bilgiler Dersinde Öğrencilerin Eleştirel Düşünme Becerilerini Geliştirmek için Öğretmenlerin Yaptıkları Etkinlikler. *The Journal of Academic Social Science Studies (JASSS)*, 5 (5), 57-74.
- Çengelci, T. (2007). Sosyal Bilgiler Dersinde Beyin Temelli Öğrenmenin Akademik Başarıya ve Öğrenmenin Kalıcılığına Etkisi. *İlköğretim Online*, 6 (1), 62-75.
- Doğan, Y. (2008). Sosyal Bilgiler Öğretiminde Tarihsel Yazılı Kanıt Kullanmanın Öğrencilerin Akademik Başarısına Etkisi. *TSA*, 12 (2), 171-186.
- Dönmez, C. ve Yazıcı, K. (2006). Sosyal Bilgilerde Öğrencilerin Okuduğunu Anlama Becerilerinin Geliştirilmesinde Metin Yapısına Bağlı Olarak Kullanılabilecek Strateji ve Teknikler. *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16, 138-154.
- Dönmez, C., Yazıcı, K. ve Sabancı, O. (2007). Sosyal Bilgiler Derslerinde Grafik Düzenleyicilerin Kullanımının Öğrencilerin Akademik Bilgiyi Elde Etmelerine Etkisi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5 (3), 437-459.
- Elliot, A. J. (1999). Approach and Avoidance Motivation and Achievement Goals. *Journal of Educational Psychology*, 80, 260-267
- Eret, E., Gökmenoğlu, T. ve Engin-Demir, C. (2013). A Review of Research on Educational Theories and Approaches Affecting Students Achievement: 1990-2011. *İlköğretim Online*, 12 (3), 687-700, 2013. [Online]:<http://ilkogretim-online.org.tr>
- Ergül, H. (2006). Çevrimiçi Eğitimde Akademik Başarıyı Etkileyen Güdülenme Yapıları. *The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET*, 5 (1), 124-128.
- Gallavan, N.P. & Kottler, E. (2007). Eight Types of Graphic Organizers for Empowering Social Studies Students and Teachers. *The Social Studies*, 98 (3), 117-128.
- Giesemann, S. (2008). Graphic Organizers in The Social Studies Classroom: Effective Content Integration Tools for Preservice Teachers. *Kentucky Journal of Excellence in College Teaching and Learning*. 6 (2), 19-30.
- Grabe, W. & Stoller, F. L. (2001). Reading for Academic Purposes: Guidelines for the ESL/EFL teacher. *Teaching English as a second or foreign language* (Ed.Celce- Murcia). Boston, MA: Heinle & Heinle, 187-203.
- Heafner, T. (2004). Using Technology to Motivate Students to Learn Social Studies. *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*, 4 (1), 42-53.

- Hsu, A. & Malkin, F. (2011). Shifting the Focus from Teaching to Learning: Rethinking the Role of the Teacher Educator. *Contemporary Issues In Education Research*, 4 (12), 43-50.
- Iranmehr, A., Davari, H. & Erfani, S.M. (2011). The Application of Organizers as an Efficient Technique in ESP Textbooks Development. *Theory and Practice in Language Studies*, 1 (4), 417-422.
- İzci, E. ve Koç, S. (2012). Pedagogik Formasyon Eğitimi Alan Öğrencilerin Başarı Yönelim Düzeylerinin İncelenmesi. *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4 (8), 31-43.
- Jagacinski, C. & Duda, J. (2001). A Comparative Analysis of Contemporary Achievement Goal Orientation Measures. *Educational and Psychological Measurement*, 61 (6), 1013-1039.
- Jiang, X. (2012). Effects of Discourse Structure Graphic Organizers on EFL Reading Comprehension. *Reading in a Foreign Language*, 24 (1), 84-105.
- Karakuş, U. ve Tonga, D. (2013). Sosyal Bilgiler Dersinde Deney Kullanımının Akademik Başarıya Etkisi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21 (2), 637-648.
- Kim, A-H., Vaughn, S., Wanzek, J. & Wei, S. (2004). Graphic Organizers and Their Effects on the Reading Comprehension of Students with LD: A Synthesis of Research. *Journal of Learning Disabilities*, 37 (2), 105-118.
- Koç, C. ve Karabağ, S. (2010). İlköğretim İkinci Kademe (6-8. Sınıf) Öğrencilerinin Bilişüstü Yetileri ile Başarı Yönelimlerinin İncelenmesi (Bingöl İli Örneği). *NWSA-Education Sciences*, 8 (2), 308-322.
- Kools, M., Van De Wiel, M.W.J., Ruiter, R. A. C., Crüts, A. & Kok, G. (2006). The effect of Graphic Organizers on Subjective and Objective Comprehension of A Health, Education text. *Health Education & Behavior*, 33, 760-772.
- Kurtdede Fidan, N. (2013). Sosyal Bilgiler Dersinde Değerler Eğitimi: Nitel Bir Araştırma. *The Journal of Academic Social Science Studies (JASSS)*, 6 (3), 361-388.
- Kuş, Z. ve Karatekin, K. (2009). İş Birliğine Dayalı Öğrenmenin Sosyal Bilgiler Dersinde Akademik Başarı Üzerine Etkisi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, XXII (2), 589-604.
- Küçüköğlü, A., Kaya, H. İ. ve Turan, A. (2010). Sınıf Öğretmenliği ABD Öğrencilerinin Başarı Yönelimi Algılarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Atatürk Üniversitesi ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Örneği). *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20 (2), 121-135.
- Lin, H. & Chen, T. (2006). Decreasing Cognitive Load for Novice EFL Learners: Effects of Question and Descriptive Advance Organizers in Facilitating EFL learners' Comprehension of an Animation-based Content lesson. *System* 34, 416-431.
- Malbeleş, F. ve Sağlam, H. İ. (2013). Drama Yönteminin Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Başarılarına ve Bilişli Tüketiciliklerine Etkisinin Araştırılması. *The Journal of Academic Social Science Studies (JASSS)*, 6 (5), 1175-1194.

- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2005). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi 6-7. Sınıf Öğretim Programı*, Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basımevi.
- Mede, E. (2010). The Effects of Instruction of Graphic Organizers in Terms of Students' Attitudes towards Reading in English. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 2, 322-325.
- Miller, R. B., Greene, B. A., Montalvo, G. P., Ravindran, B. & Nichols, J. D. (1996). Engagement in Academic Work: The role of Learning Goals, Future Consequences, Pleasing Others and Perceived Ability. *Contemporary Educational Psychology*, 21 (4), 388-422.
- Mohammadi, M., Moenikia, M. & Zahed-Babelan, A. (2010). The Role of Advance Organizer on English Language Learning as a Second Language. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 2 (2), 4667-4671.
- Nakiboğlu, C., Kaşmer, N., Gültekin, C. ve Dönmez F. (2010). Ön Düzenleyiciler ve 9. Sınıf Kimya Ders Kitaplarında Kullanımlarının İncelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11, 2, 139-158.
- Odacı, H. Berber Çelik, Ç. ve Çikrikci, Ö. (2013). Psikolojik Danışman Adaylarının Başarı Yönelimlerinin Bazı Değişkenlere Göre Yordanması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4 (39), 95-105.
- Oruç, Ş. (2010). Sosyal Bilgiler Öğretiminde Mizah Kullanımının Öğrencilerin Akademik Başarılarına ve Tutumlarına Etkisi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3, 56-73.
- Oruç, Ş. ve Erdem, R. (2010) Sosyal Bilgiler Öğretiminde Biyografi Kullanımının Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersine İlişkin Tutumlarına Etkisi. *Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 215-229.
- Özer, A. ve Altun, E. (2011). Üniversite Öğrencilerinin Akademik Erteleme Nedenleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11 (21), 45-72.
- Özkal, N. ve Çetingöz, D. (2006). Akademik Başarı, Cinsiyet, Tutum ve Öğrenme Stratejilerinin Kullanımı. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 46, 259-275.
- Palancı, M., Özbay, Y. Kandemir, M. ve Çakır, O. (2010). Üniversite Öğrencilerinin Başarı Amaçlılıklarının Beş Faktör Kişilik Modeli ve Mükemmeliyetçilik Kişilik Özellikleri ile Açıklanması. *TSA*, 14, 1, 31-46.
- Paliç, G. ve Akdeniz, A. R. (2012). Beyin Temelli Öğrenmeye Dayalı Web Destekli Bir Öğretim Materyalinin Tasarlanması ve Değerlendirilmesi. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 6 (1), 67-93.
- Pantziara, M. & Philippou, G. (2007). Students' Motivation and Achievement and Teachers' Practices in the Classroom, In Woo, J. H., Lew, H. C., Park, K. S. & Seo, D. Y. (Eds.). *Proceedings of the 31st Conference of the International Group for the Psychology of Mathematics Education*, Vol. 4, pp. 57-64. Seoul: PME.
- Parlak-Yılmaz, N. (2005). Okul Amaç Yapıları-Öğretmen Ölçeğinin Türkçeye Uyarlanması. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*. 4 (7), 129-144.
- Sarabi, Z.R. (2012). The Effect of Graphic Organizer and Marginal L2 Glossing Training on the Reading Comprehension of ESP Students. *Researcher*, 4 (4), 16-23.

- Self–Brown, S. R. & Matthews, S. (2003). Effects of Classroom Structure on Student Achievement Goal Orientation. *The Journal of Education Research*, 97 (2), 106–111.
- The Instiute for The Advancement of Research in Education (IARE) at AEL: “Graphic Organizers: A Review of Scientifically Based Research,” July 2003. Retrieved June 12, 2013 from <http://www.inspiration.com/sites/default/files/documents/Detailed-Summary.pdf>.
- Tokcan, H. (2007). Sosyal Bilgiler Öğretiminde Bütünsel Beyin Yaklaşımının Akademik Başarı Üzerine Etkisi. *TSA*, 11 (3), 51-64.
- Tunçer, B. K. ve Güven, B. (2007). Öğrenme Stratejileri Kullanımının Öğrencilerin Akademik Başarıları, Hatırd Tutma Düzeyleri ve Derse İlişkin Tutumları Üzerindeki Etkisi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*. IV (II), 1-20, <http://efdergi.yyu.edu.tr>
- Ullah, H. & Wilson, M. A.(2007). Students' Academic Success and its Association to Student Involvement with Learning and Relationships with Faculty and Peers. *College Student Journal*, 41 (4), 1192-1202.
- Ünal, Ç. ve Çelikkaya, T. (2009). Yapılandırmacı Yaklaşımın Sosyal Bilgiler Öğretiminde Başarı, Tutum ve Kalıcılığa Etkisi (5. Sınıf Örneği). *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13 (2), 197-212.
- Vacca, R. & Vacca, J. A. (2001). *Content Area Reading*. New York: Allyn and Bacon.
- Waring, S. M. (2010). Escaping Myopia: Teaching Students About Historical Causality. *The History Teacher*, 43 (2), 284-288.
- Wills, S. (2013). The Theoretical and Empirical Basis for Graphic Organizer Instruction, Retrieved June 12, 2013 from <http://www.hoover.k12.al.us/hcsnet/rfbms/makessense%207.4/donotopenfolder/implmnt/dontopen/msstrats/stuf/TheoreticBasis.pdf>.
- Yurd, M. ve Olğun, Ö.S. (2008). Probleme Dayalı Öğrenme ve Bil-İste-Öğren Stratejisinin Kavram Yanılgılarının Giderilmesine Etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)*, 35, 386-396.

EXTENDED SUMMARY

Introduction

The understanding of a more effective and strong social studies or a more professional social studies'teaching is one of the main subjects which todays social studies literature is based on. Regarding to the disciplines as geography, history and citizenship, social studies' content based on immediate and distant surroundings, past, today and future plays an important role in development of the child's social character (Oruç and Erdem, 2010). In this content, the problem emphasised on is how to actualize a permanent and signficiant learning in social studies teaching (Çalışkan and Turan 2008).

More effective teachability of social studies'courses is the main subject in lots of studies related literature in terms of academic success. According to Gallavan and Kottler (2007) the use of graphic organizers in social studies courses have a lot of functions. Eight types of graphic organizers are presented by Gallavan and Kottler (2007) to motivate, excite and bring together social studies teacher and students; eight types of examples are given to the teachers for starting. From that point in our study the influence of using eight types of graphic organizers in social studies courses to the academic success and its achievement goal orientation.

Method

This research is designed according to trial models with pre-test/post-test control group to examine the effect of using graphic organizers in social studies courses on students'academic success and achievement goal orientation. In 2012-2013 educational years' fall semester, the sixth grade students of Salih Erkan Primary School which is in the center of Erzincan are attended to the research. Necessary permission for the study is provided with the approval of provincial directorate for national education and the university which the researchers are belong to. There are two classes in sixth grade. In control group 19 students from 6/A class (9 girls, 10 boys), in experiment group 18 students from 6/B class (10 girls, 8 boys), totally 37 students attend the research.

The process is made between 15th October 2012-30th November 2013, 3 classes in a week, totally 6 week 18 classes. Study is made through the life on earth unit. For experiment group students, teaching is made with the activities which are adaptation of graphic organizers'eight types; for control group students teaching is made with traditional methods. Graphic organizers prepared as parallel to the subjects of lesson and original to the content of lesson by researcher are presented to experimental group. The groups are balanced considering the pre-test results of the Social Studies Achievement Test and Achievement Goal Orientations Scales (AGOS).

Findings, Results and Conclusion

According to findings, there is a significant difference between post-test points which are held from the success test designed to determine the effect of using graphic organizers to the students in control and experiment group's academic success ($t_{(34)}=2,154$, $p<0.05$). Teaching supported by using graphic organizers in social studies courses increases significantly the academic success of the students in experiment group. Thus, for the post-test points average of the students in experiment group in which graphic organizers are used, there is a significant increase more than pre-test point ($\bar{X}=7,89$) average and because it is on behalf of post-test points ($\bar{X}=9,78$), teaching with the use of graphic organizers in life on earth unit, statistically increased the success of the students in experiment group.

Evaluated in terms of achievement goal orientations, there is not a significant difference between learning goal orientation (LGO) pre-test points ($t_{(34)}=-,674$; $p>0.05$), performance-approach goal orientation (PPGO) pre-test points ($t_{(34)}=-1,053$; $p>0.05$), performance-avoidance goal orientation (PVGGO) pre-test points ($t_{(34)}=,468$; $p>0.05$) and learning goal orientation (LGO) post-test points ($t_{(34)}=1,366$; $p>0.05$), performance-approach goal

orientation (PPGO) post-test points ($t_{(34)}=1,570$; $p>0.05$), performance-avoidance goal orientation (PVGO) post-test points ($t_{(34)}=,960$; $p>0.05$) of the students in control group and experiment group.

When groups are evaluated by themselves, there occurs a significant difference between learning goal orientation (LGO) pre-test/post-test points ($t_{(17)}=-3,297$; $p<0.05$), performance-approach goal orientation (PPGO) pre-test/post-test points ($t_{(17)}=-3,837$; $p<0.05$), even there is no significant difference between performance-avoidance goal orientation (PVGO) pre-test/post-test points ($t_{(17)}=-1,298$; $p>0.05$) of the students in experiment group. In control groups, there is a statistically significant difference between the learning goal orientation (LGO) pre-test and post-test points ($t_{(17)}=-3,058$; $p<0.05$) of the students. On the other hand, there is not significant difference between performance-approach goal orientation (PPGO) pre-test/post-test points ($t_{(17)}=-,767$; $p>0.05$) and performance-avoidance goal orientation (PVGO) pre-test/post-test points ($t_{(17)}=-,639$ $p>0.05$).

According to this, experimental study made with eight types of graphic organizers in social studies courses has shown that graphic organizers have a positive effect on learners about both their academic success and achievement goal orientations (LGO and PPGO).

With the conclusions held from research, these suggestions can be made:

- 1- Graphic organizers are ideal tools to transfer social studies terminology. For providing academic success, these organizers should be designed in accordance with the contents of the unit and the chance to create should be given to the learner.
- 2- That the use of graphic organizers in social studies courses increases the understanding of subjects, makes the content easy, has the function of revealing difficult relations and links always must be considered; for transferring difficult and complexed contents graphic organizers should be used.
- 3-For providing right learning, the types of graphic organizers should be known well, used properly and shown by the teachers.
- 4-Prepared organizers should support the learners' learning purpose as well as it should be appropriate for social studies' targets.
- 5- In terms that graphic organizers let the intelligence see the relations and links, it should be considered that organizers can influence the learners desire for getting purposes and so, achievement goal orientation.